

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL BIRŽŲ MIESTO S. NĖRIES GATVĖS PAVADINIMO PAKEITIMO

20 m. d. Nr.
Biržai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 26 punktu, 16 straipsnio 1 dalimi ir Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 1V-57 „Dėl Numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašo ir Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo patvirtinimo“, Biržų rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Pakeisti Biržų miesto S. Nėries gatvės pavadinimą ir jai suteikti Pakrantės gatvės pavadinimą pagal Biržų m. gatvių išdėstymo planą M 1:1000 (priedas).

Šis sprendimas skelbiamas Teisės aktų registre ir Biržų rajono savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės meras

Kęstutis Knizikevičius

Sprendimo projektą teikia
Savivaldybės meras

Kęstutis Knizikevičius

Pranešėja
Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėja

Loreta Munikienė

Parengė

Loreta Munikienė
2025-03-10

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS SPRENDIMO „DĖL BIRŽŲ MIESTO S. NĖRIES GATVĖS PAVADINIMO PAKEITIMO“ PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2025 m. kovo 10 d.

Biržai

Sprendimo projekto iniciatorius – Biržų rajono savivaldybės meras.

Sprendimo projekto tikslas ir uždaviniai – pakeisti Biržų miesto S. Nėries gatvės pavadinimą į Pakrantės gatvės pavadinimą.

Šiuo metu esantis teisinis reglamentavimas – sprendimo projektas parengtas vadovaujantis: *Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu*:

šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 26 punkte nustatyta, kad viena iš išimtinių savivaldybės tarybos kompetencijų yra sprendimų dėl siūlymų keisti savivaldybės teritorijos ribas, suteikti savivaldybei pavadinimą ir jį keisti, sudaryti gyvenamąsias vietas, nustatyti ir keisti jų pavadinimus, teritorijų ribas teikimas Vyriausybei, taip pat gatvių, aikščių, pastatų, statinių ir kitų savivaldybei nuosavybės teise priklausančių objektų pavadinimų suteikimas ir jų keitimas pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus kriterijus;

šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Savivaldybės taryba savo įgaliojimus įgyvendina kolegialiai savivaldybės tarybos posėdžiuose. Savivaldybės taryba svarstomais klausimais priima sprendimus ir kontroliuoja, kaip jie įgyvendinami.

Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašu (toliau – Aprašas), patvirtintu Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. IV-57 „Dėl Numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašo ir Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo patvirtinimo“:

šio Aprašo 15 ir 16 punktai nustato, kad:

„15. Gatvių pavadinimų keitimas – bet koks gatvių pertvarkymas, dėl kurio pasikeičia gatvės geografinės charakteristikos, priklausomybė gyvenamajai vietai, ilgis, pradžios, pabaigos ir posūkio taškai arba gatvės tipas ar vardas.

16. Gatvių pavadinimai keičiami:

16.1. keičiant gatvės vardą ar tipą;...>“.

Priėmus siūlomą sprendimo projektą, galiojančių teisės aktų keisti ar panaikinti nereiks.

Teigiamos ir galimos neigiamos pasekmės priėmus siūlomą Tarybos sprendimo projektą: priėmus siūlomą sprendimo projektą bus prisidedama prie Lietuvos Respublikos draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo įgyvendinimo.

Finansavimo šaltiniai – jei bus pakeistas gatvės pavadinimas, Savivaldybės administracija užsakys naujas nuorodų lenteles su gatvės pavadinimu bei, jei gyventojai pageidaus – VĮ Registrų centre užsakys naujus nekilnojamojo turto registro išrašus. Šios išlaidos sudarys apie 200 Eur.

Specialistų vertinimai ir išvados, bendruomenės atstovų nuomonė – žinia apie Biržų miesto S. Nėries gatvės pavadinimo keitimą sukėlė diskusijas tarp miesto gyventojų. Taip pat diskusijos dėl šio klausimo kilo ir Tarybos komitetų posėdžių, vykusių 2024 m. balandžio mėn., metu. Atsižvelgdamas į susidariusią situaciją, Biržų rajono savivaldybės meras sudarė Darbo grupę Biržų rajone esančių gatvių pavadinimų, kurie propaguoja totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas, pakeitimo klausimams spręsti, kuri 2024 m. spalio 30 d. posėdžio protokolu Nr. MDG-33 pasiūlė dėl Biržų miesto S. Nėries gatvės pavadinimo organizuoti gyventojų apklausą.

Gyventojų apklausa vyko beveik mėnesį – nuo 2024 m. gruodžio 9 d. iki 2025 m. sausio 10 d.

Apklausos metu sulaukta 564 balsų, kurie pasiskirstė taip:

- pasiūlymas Biržų mieste esančią S. Nėries g. pervadinti į Liudvikos Karolinos Radvilaitės sulaukė 177 balsų;

- pasiūlymas Biržų mieste esančią S. Nėries g. pervadinti į Jokūbo Šerno – 72 balsų;

- pasiūlymas Biržų mieste esančią S. Nėries g. pervadinti į Pakrantės g. – 315 balsų.

Taip pat pažymėtina, kad 2024 metų vasario 28 d. Viešųjų objektų atitikties totalitarinių, autoritarinių režimų ir jų ideologijų propagavimo juose draudimui vertinimo tarpinstitucinė komisija (toliau – Komisija) pateikė išvadą, kad Lietuvos savivaldybėse esantys Salomėjos Nėries gatvių pavadinimai pažeidžia draudimą propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas viešuose objektuose, todėl turi būti pakeisti.

Daugiau informacijos apie Komisijos sprendimus, susijusius su klausimu dėl objektų, kuriems suteiktas S. Nėries vardas, svarstymu galima rasti čia: <http://genocid.lt/centras/lt/1010/c/>.

2024 m. gruodžio mėn. gautas Biržų miesto S. Nėries gyventojų prašymas, kuriame teigiama:

„Pagal 2023 m. gegužės 1 d. Lietuvos Respublikos draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymą, tuometinė konservatorių valdžia desovietizacijos komisijos išvadomis pasistengė pasmerkti Salomėją Nėrį kaip asmenybę ir tuo pačiu jos kūrybinį palikimą.

Žinomų literatūros, kultūros, seimo ir kultūros ministro Š. Biručio pasisakymuose, informacijos priemonėse, minima, kad esamas desovietizacijos įstatymas šališkas, vienareikšmiškai vertinantis kūrybines asmenybes. Komisijos nariai paskirti vienpusiški.

Pasikeitus Seimo sudėčiai, matomai bus koreguota komisijos sudėtis, įtraukiant kūrybinės visuomenės atstovus.

Prašome atidėti S. Nėries gatvės Biržų mieste pavadinimo keitimo svarstymą iki papildytos ar pakeistos komisijos rekomendacijų vertinant kūrybinių asmenybių įamžinimą.“.

Šį prašymą pasirašė 13 S. Nėries gatvės gyventojų.

Kiti reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai – Lietuvos Respublikos draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo 3 straipsnyje nustatyta, kad draudžiama propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas viešuosiuose objektuose. Šis draudimas taikomas bet kokia forma įamžinant ar atvaizduojant:

- 1) simbolius, kuriais propaguojami totalitariniai, autoritariniai režimai ir jų ideologijos ar pateikiant informaciją, kuria propaguojami totalitariniai, autoritariniai režimai ir jų ideologijos;

- 2) asmenis (kai žinoma, kad šie asmenys veikė ar veikia okupacinėse politinėse, karinėse, represinėse struktūrose arba okupacinės valdžios centrinėse struktūrose ir aktyviai dalyvavo priimančiais sprendimus, turėjusius įtakos okupacinėms politinėms, karinėms, represinėms struktūroms), organizacijas, įvykius ar datas, simbolizuojančius (-ias) totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas, tokių režimų vykdytą ar vykdomą karinę agresiją prieš kitą valstybę, Lietuvos 1940–1941 metų ir 1944–1990 metų sovietinę okupaciją bei 1939–1944 metų nacistinę okupaciją, šių okupacijų įtvirtinimą ir represijas.

1940 m. S. Nėris buvo paskirta vadinamojo Liaudies Seimo atstove, taip pat buvo išrinkta į delegaciją vykti į Sovietų Sąjungos Aukščiausiąją tarybą prašyti, kad okupuota Lietuva būtų priimta į Sovietų Sąjungos sudėtį.

Tarybos sprendimo projekto antikorupeinis vertinimas: sprendimo projektas antikorupeiniu aspektu nevertinamas, nes neatitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnyje nustatytų privalomų antikorupeinio vertinimo atvejų.

Savivaldybės meras

Kęstutis Knizikevičius

Loreta Munikienė mob. tel. +370 610 31 228, el. p. loreta.munikiene@birzai.lt